

Saatja: RAB rahapesu <info@fiu.ee>
Saadetud: 25.02.2025 15:52
Adressaat: Eesti Digivara Liit <info@digivaraliit.ee>
Teema: RE: Selgitustaotlus
Manused: image001.jpg

Hermes Brambat
Eesti Digivara Liit MTÜ

Vastus selgitustaotlusele

Edastame märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse § 2 lõike 2 punkti 2 ja § 5 alusel vastuse Teie 12.02.2025 esitatud selgitustaotlusele.

Selgitustaotluses palute selgitada, kas saate õigesti aru, et enne 30.12.2024 Eestis virtuaalvääringu teenuse pakkuja tegevusluba omanud ettevõtte on jätkuvalt õigus osutada teenust ka teise Euroopa Liidu liikmesriigi residendile tingimusel, mille järgi teises liikmesriigis resideeruv klient on ise omal algatusel pöördunud Eestis virtuaalvääringu teenuse pakkuja tegevusluba omava ettevõtte poole kliendisuhete loomiseks. Soovite teada, kas sellisele kliendile võib teenust osutada kuni Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1114 (edaspidi MiCA) üleminekuperioodi lõpuni eeldusel, et Finantsinspeksioon ei ole keeldunud ettevõttele MiCA alusel tegevusloa väljastamisest või tegevusluba ei ole muul põhjusel peatatud või kehtetuks tunnistatud.

Nimelt on Eesti Digivara Liit MTÜ liikmetel tekitanud küsimusi Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asutuse (ESMA) 17. detsembri 2024 raporti, milles käsitletakse MiCA artikkel 61 alapunkti 3 rakendamist, lehekülje 7 punktis 10 väljendatud järgnev seisukoht: „*In terms of scope, it must be specified that the reverse solicitation exemption only applies to third-country firms, in accordance with Article 61 of MiCA. Consequently, it may not be relied upon by EU-based firms to escape the authorisation or notification requirements under MiCA.*“ Märgite, et MiCA artikli 61 alapunkt 3 räägib üksnes kolmandates riikides resideeruvatest ettevõtetest ja raportit tuleb mõista vastavalt sätte ulatusele. Seetõttu on Teie hinnangul ilmne, et Euroopa Liidus resideeruvad ettevõtted ei saa tugineda sättele, mis reguleerib Euroopa Liidust väljaspool resideeruvate ettevõtete tegevust. Sellest ei saa aga Teie vaatekohast ühelgi viisil tuletada, nagu ESMA on möödaminnes ja üksnes MiCA artikkel 61 alapunkti 3 rakendamise kontekstis väitnud, et Eestis tegevusluba omavatel ettevõtetel oleks lubatud teenindada üksnes Eesti residentide.

Vastuseks teie küsimusele selgitame alljärgnevat.

01.07.2024 jõustunud krüptovaraturu seaduse (KrÜTS) § 48 sätestab nn üleminekuperioodi ehk tähtjavad krüptovaraturu osalise tegevuse kooskõlla viimiseks kõnealuse seaduse nõuetega. KrÜTS § 48 lõike 1 kohaselt rakendatakse isiku suhtes, kes soovib osutada krüptovarateenust, sama seadust alates 30.12.2024, kui paragrahvi lõikes 4 ei ole sätestatud teisiti. KrÜTS § 48 lõige 4 täpsustab, et virtuaalvääringu teenuse pakkuja ja muu isik, kellel on enne sama seaduse jõustumist õigus osutada rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse (edaspidi RahaPTS) alusel virtuaalvääringu teenuseid, peavad oma tegevuse KrÜTS-is sätestatud nõuetega kooskõlla viima hiljemalt 01.07.2026. See tähendab, et reeglina võib virtuaalvääringu teenuse pakkuja jätkata tegutsemist RahaPTS-i alusel väljastatud tegevusloa

kehtimise lõpuni (st hiljemalt üleminekuperioodi lõpuni ehk kuni 01.07.2026) selles sedastatud ulatuses – sh jätkata Euroopa Liidu ja kolmandate riikide klientide teenindamist.

Küll aga on oluline silmas pidada, et krüptovaraturu osalised peavad MiCA määrust rakendama hakkama erinevatel kuupäevadel. Näiteks varapõhise tokeni emitendi ja e-raha tokeni emitendi tegevust reguleerivaid MiCA määruse jaotisi 3 ja 4 tuleb rakendama hakata 12 kuud pärast MiCA jõustumisest (30.06.2024). Muus osas tuleb MiCA määrust rakendama hakata 18 kuud pärast MiCA jõustumist (30.12.2024). Lisaks on MiCA määruse artiklis 143 toodud rakendus- ja üleminekusätted, millega krüptovaraturu osalised peaksid arvestama (vt KrÜTS seletuskiri § 48 juurde). Seadusandja on pidanud vajalikuks MiCA artikli 143 rakendamist puudutavalt selgitada (vt seletuskiri krüptovaraturu seaduse (398 SE) juurde lk 58-59):

Artikli 143 lõige 1: Kui krüptovara (avalik) pakkumine lõpeb 18 kuud enne MiCA rakendamist, siis sellele pakkumisele MiCA sätteid ei kohaldata.

Artikli 143 lõige 2: Väikesed krüptovara emissioonid, mis on võetud kauplemisele enne MiCA rakendamist (nn 18 kuud peale MiCA jõustumist) peavad täitma algul üksnes artikli 7 ja 9 kohaseid turustamise nõuded ja hiljem (36 kuud pärast MiCA rakendamist) peab turukorraldaja tagama, et valge paber on koostatud vastavalt MiCA nõuetele.

Artikli 143 lõige 3 on seadusesse üle võetud KrÜTS § 48 lõikega 4 ja RahaPTS-i muudatusega, mille kohaselt RahaPTS-i alusel saadud virtuaalvääringu teenuse pakkuja tegevusluba kehtib kas kuni 01.07.2026 või MiCA alusel tegevusloa saamiseni.

Artikli 143 lõige 4: Tegutsev varapõhiste tokenite emitent, kes pole krediidasutus, peab 1 kuu jooksul alates MiCA rakendamisest (13 kuu jooksul MiCA jõustumisest) esitama tegevusloa taotluse.

Artikli 143 lõige 5: Tegutsev krediidasutusest varapõhiste tokenite emitent peab 1 kuu jooksul alates MiCA rakendamisest (13 kuu jooksul MiCA jõustumisest) esitama Finantsinspeksioonile valge raamatu heakskiitmiseks.

Artikli 143 lõige 6: Lihtsustatud kord MiCA alusel uue tegevusloa menetlemisele.

Eeltoodu tähendab, et mitte igal juhul ei saa virtuaalvääringu teenuse pakkuja (nt varapõhise tokeni emitent ja e-raha tokeni emitent) jätkata RahaPTS-i alusel teenuse osutamist kuni MiCA üleminekuperioodi lõpuni (ehk kuni 01.07.2026), vaid vastavate aluste olemasolul võib esineda vajadus taotleda Finantsinspeksiooni tegevusluba juba varem. Küll aga võib virtuaalvääringu teenuse pakkuja välistuste puudumisel üldreeglina siiski hiljemalt RahaPTS-i alusel väljastatud tegevusloa kehtimise lõpuni, mis kattub MiCA üleminekuperioodi lõpuga ehk kuni 01.07.2026, jätkata Euroopa Liidu ja kolmandate riikide klientide teenindamist.

Krüptovaraturu seaduse (398 SE) materjalid on leitavad järgneval aadressil:

<https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/03c5991e-7212-47d2-8663-0787ed0e9d1b/krüptovaraturu-seadus/>

Käesolev vastus on koostatud konkreetselt Teie poolt selgitustaotluses esitatud andmete ja selgituste põhjal. RAB-i seisukoht võib muutuda vastavalt tegevuse praktikas avaldumisele, faktiliste asjaolude muutumise korral või muudel põhjustel, mida RAB ei saanud selgitustaotlusele vastamisel arvesse võtta.

Lugupidamisega

Rahapesu Andmebüroo | Estonian Financial Intelligence Unit
Tel +372 696 0500 | Pronksi 12, Tallinn | www.fiu.ee

From: Eesti Digivara Liit <info@digivaraliit.ee>

Sent: Wednesday, February 12, 2025 8:02 PM

To: RAB rahapesu <info@fiu.ee>

Cc: Viljar Kähari <viljar@kahari.ee>

Subject: Selgitustaotlus

Tähelepanu!

Kiri saabus väljastpoolt ametit/RM valitsemisala. Palume linke ja faile mitte avada, kui kiri on saabunud tundmatult aadressilt!

Tere,

Edastan Eesti Digivara Liit MTÜ nimel selgitustaotluse, mis on lisatud manusena.

parimat

Hermes Brambat

Eesti Digivara Liit MTÜ